

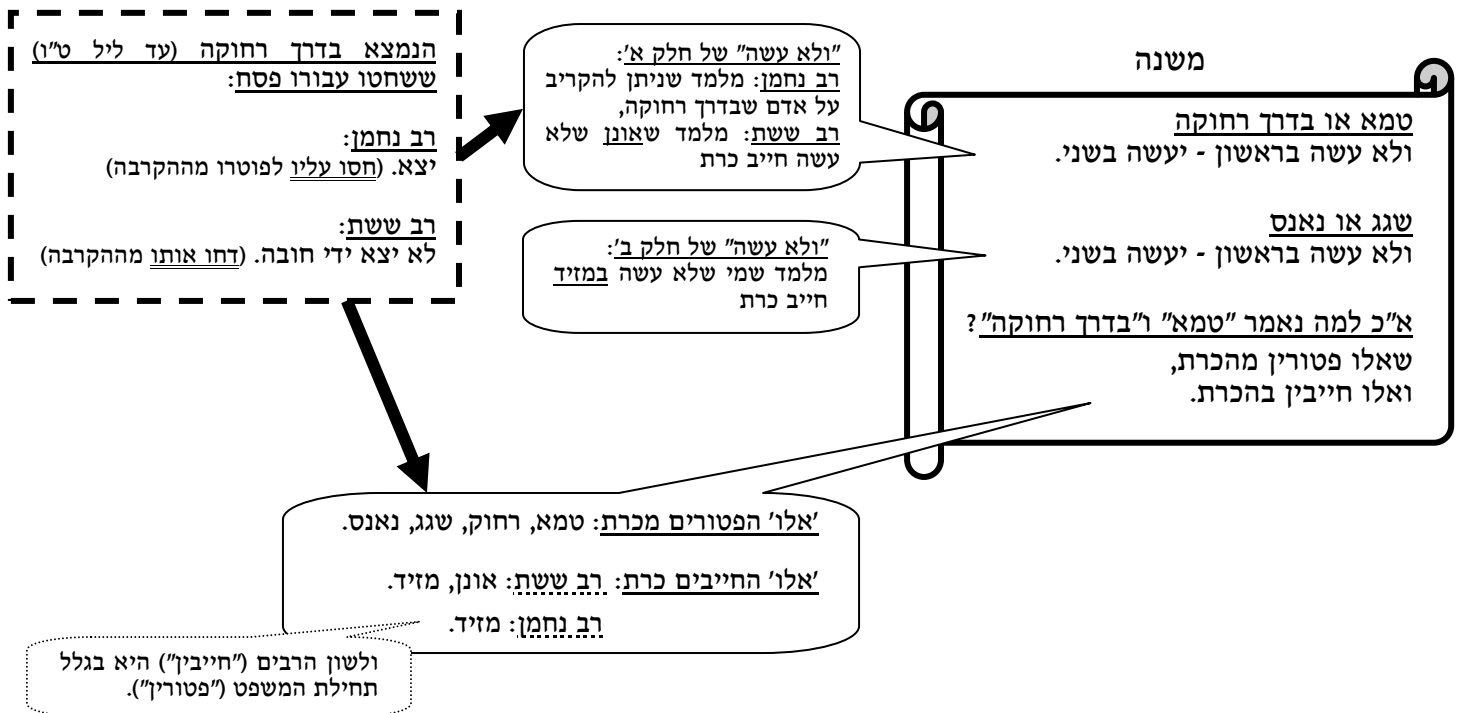
פסחים צב: (תחילת הפרק) עד צג: (משנה)

ביאורי מושגים

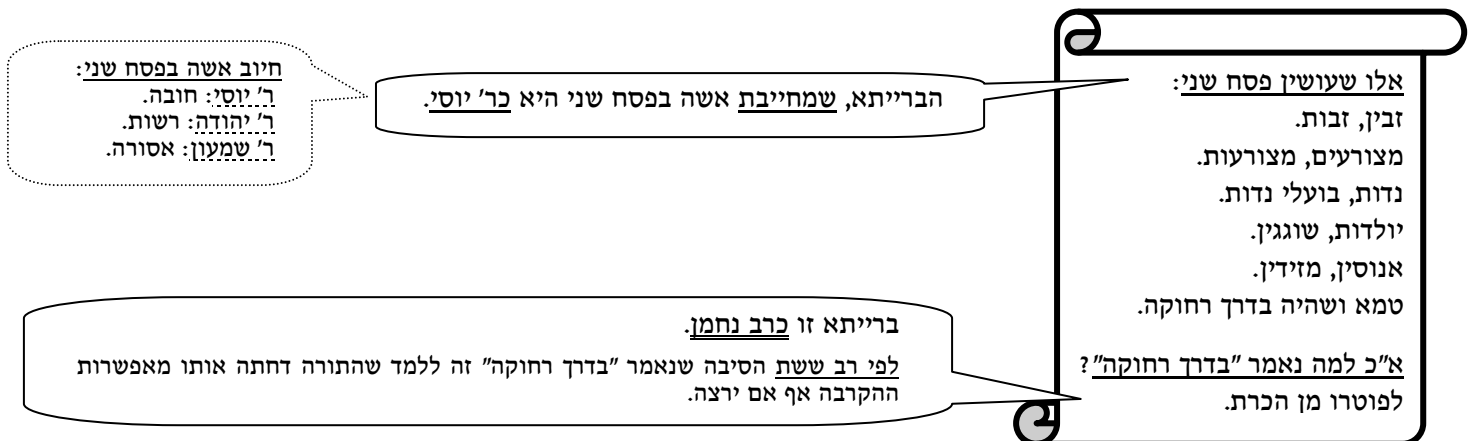
בועל נידה - מלבד איסור הכרת שחייב בועל נידה הוא גם נטמא. התורה את דרך טומאתו בכינוי 'ותהי נידתה עליו'. להלכה הוא טמא 7 ימים כמו טומאת נידה. מעניין לציין שישנה ה"א בגמרא שבועל הנידה יקבל את טומאתה המעשית של הנידה, ולכן אם היא ספרה כבר 3 ימים ונשארו לה רק 4 ימים גם לבועל ישארו רק 4 ימים.

מו"ר הרב אהרן ליכטנשטיין הוכיח שטומאת בועל נידה איננה נובעת ממעבר של הטומאה מהאישה לאיש (וזאת משתי סיבות א. אם כך היה עליו לרדת ברמת הטומאה, ב. מגעו עם הנידה הוא במקום סתרים ואין טומאה בבית הסתרים) אלא הוא טמא בגלל מצבו ומעמדו כגורם עצמאי, הביאה על הנידה יוצרת טומאה עצמאית (כמו שזב טמא לא בגלל שמישהו טימא אותו אלא כיוון שהוא זב וכמו שמת טמא לא כיוון שמישהו טימא אותו אלא משום שמת טמא)

את העיקרון הבסיסי הזה של היטמאות לא כתוצאה ממעבר של טומאה אלא כתוצאה ממעמד האיש יש ליישם גם במקומות נוספים ואין כאן מקום להאריך.

ברייתא

מקור הדין

"והאיש אשר... וחדל לעשות הפסח ונכרתה... פי קרבן ה' לא הקריב במעדו חטאו ישא האיש ההוא":

רבי:

מי שלא יקריב בראשון - יכרת, וכן מי שלא יקריב בשני - יכרת.

ר' נתן:

מי שלא יקריב בראשון - יכרת (בלי קשר לשאלה מה יעשה בשני).

ר' חנניא:

מי שלא יקריב בראשון - יכרת בתנאי שלא יקריב גם בשני.

המעמד של פסח שני:

רבי: רגל בפני עצמו.

ר' נתן: תשלומין לראשון.

ר' חנניא: תיקון לראשון.

נפקא מינות להלכה

הזיד בזה ובזה:
חייב (לפי כולם)

שגג בזה ובזה:
פטור (לפי כולם).

הזיד בראשון ושגג בשני:
רבי ור' נתן: חייב.
ר' חנניא: פטור.

שגג בראשון והזיד בשני:
רבי: חייב.
ר' נתן ור' חנניא: פטור.

גר שנתגייר וקטן שהגדיל
בין פסח ראשון לשני:

רבי: חייב בפסח שני.
ר' נתן ור' חנניא: פטור מפסח שני.